

№1 (65),
ЯНВАРИ СОЛИ 2021
www.avkd.tj
avkd.tj@mail.tj

НАБЗИ МИЛИТСИЯ

НАШРИЯИ АКАДЕМИЯИ ВАЗОРАТИ КОРҶОИ ДОХИЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ИРОАИ ПАЁМИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БА МАҶЛИСИ ОЛӢ

Рӯзи 26-уми январ дар толори калони "Кохи Сомон"-и Бӯстонсаройи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон "Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилию хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ироа гардид.

Дар толор раёсат ва аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарвазир ва аъзои Ҳукумати мамлакат, Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, роҳбарияти вазорату кумитаҳои давлатӣ, идораҳои назди Президент ва Ҳукумат, мақомоти марказии судӣ ва дигар ниҳодҳои ҳифзи ҳуқуқу тартибот, Академияи миллии илмҳо, муассисаҳои олии таълимӣ, раисони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо, роҳбарони марказҳои таъбиқи лоиҳаҳои сармоягузорӣ, як гурӯҳ собиқ вакилони Иҷтисоии XVI-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аъзои Шӯрои чамъиятӣ, Ҳаракати Ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон, вакилони як қатор иттиҳодияҳои чамъиятӣ, сиёсӣ ва эҷодӣ, роҳбарияти корхонаю муассисаҳои ҷумҳуриявӣ, бонкҳо, доираи тоҷирону соҳибкорон ва ҷавонони ташаббускор, намояндагони ҳайати дипломатӣ ва воситаҳои ахбори умум иштирок доштанд.

Дар Паёми худ ба Маҷлиси Олӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон самтҳои асосии сиёсати дохилию хориҷии мамлакатро барои давраҳои оянда муайян намуда, оид ба пешбурди манфиатбори сиёсати

хориҷӣ ва таъмини пешрафти соҳаҳои иқтисоду саноат, энергетика, роҳу нақлиёт, амнияти мудофия, ҳифзи ҳуқуқу тартибот, тандурустӣ, фарҳанг, илму маориф, ҳифзи иҷтимоии аҳоли, ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ вазифаҳои мушаххас ба миён гузоштанд.

Тамошои дастаҷамъонаи Паёми Пешвои миллат дар Академия

Роҳбарият ва ҳайати шахсии Академия дастаҷамъонаи Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро ба Маҷлиси Олӣ тариқи оинаи нилгун тамошо карданд.

Толори маҷлисгоҳ бо монитори калон ва толорҳои лексионӣ бо телевизорҳо мучаҳҳаз гардониди шуда, ҳайти шахсӣ бо риояи қоидаҳои беҳдошт Паёми солони Раҳбари давлатро тамошо намуданд. Дар Паёми навбатӣ сухан аз дастовардҳои иқтисодӣ-иҷтимоӣ, фарҳангӣ, мустаҳкам намудани пояҳои давлатдорӣи миллӣ, истиқболи ҷашни муқаддаси миллӣ - 30-солагии Истиқлолияти давлатӣ рафта, ибраз гардид, ки дар асоси пешрафти иқтисоди босуръати кишвар сатҳи зиндагии мардум боз ҳам боло рафта, андозаи маошу нафақа ва дигар имтиёзҳои иҷтимоӣ боло бурда шуда, давлату Ҳукумати Тоҷикистон новобаста ба пандемияи коронавирус боз ҳам дар ин ҷода чорабиниҳои мушаххас мегузаронанд. Ҳамчунин, 300 корхонаи нави саноатӣ, чандин иншооти инфрасохтори иҷтимоӣ ва маорифу тандурустӣ ба қор оғоз бахшида, роҳи саноатикунони босуръати кишвар пеш гирифта шуд, ки ин тадбирҳо имкон медиҳад Тоҷикистон аз кишвари аграрӣ-саноатӣ ба кишвари саноатӣ-аграрӣ табдил ёбад. Дастур дода шуд, ки заминҳои кишоварзӣ аз пардохти андозаи ягонаи замин озод карда шаванд, ки ин ғамхорӣ дар соҳаи рушди кишоварзӣ ва таъмини амнияти озуқаворӣ мебошад.

Соли 2021 Озмуни ҷумҳуриявӣ "Илм - фуруғи маърифат" барои рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ гузаронида шуда, ғолибони озмуни дигари ҷумҳуриявӣ «Фуруғи субҳи доной китоб аст» барои ҳавасмандгардонӣ бидуни имтиҳонҳо ба мактабҳои олии дохил карда шаванд. Нафақаи маъбӯбон аз 20 то 50% зиёд карда шуда, 3 мактаб-интернати Президентӣ бо тамоми шароитҳо барои ятимон бунёд карда шаванд.

Инчунин, баланд бардоштани нақши занон дар қори идоракунии давлатӣ, ҳифзи забон, таърих ва фарҳанг баррасӣ гардид. Ба Прокуратураи генералӣ дастур дода шуд, ки барои пешгирии хатарҳои терроризму экстремизм лоиҳаи

нави "Стратегияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба муқовимат ба терроризм ва экстремизм барои солҳои 2021-2025"-ро баррасӣ намуда, барои тасдиқ ба Ҳукумати кишвар пешниҳод созад.

Роҳбарият ва ҳайати шахсии Академия аз тамошои дастаҷамъонаи Паёми Пешвои миллат ба Маҷлиси Олӣ таассуроти амиқ бардошта, бо рӯҳи илҳомӣ тоза тасмим гирифтанд, ки ҷашни муқаддаси миллӣ - 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо хониши хубу аъло, интизоми намунавӣ, вусъати қорҳои ободонию созандагӣ ва сахмгузорӣ дар таъмини тартиботи чамъиятӣ истиқбол хоҳанд гирифт.

Кормандони Академия дар намоишгоҳи китоб

Рӯзи 21-уми январ бо ибтикори нашриёти "Адиб" дар назди бинои Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон намоишу фурӯши китобҳо баргу-

зор гардид, ки дар баробари кормандони касбу кори гуногун ва аҳли чома, дар он намояндагони дастгоҳи марказии ВКД, Академия, Раёсату Шӯъбаҳои

ВКД дар шаҳри Душанбе иштирок ва таъдоди муайяни китобҳои тозанаширо харидорӣ намуданд.

Сардори Академия, номзади илмҳои ҳуқуқши-

бон муайяну кадрдонӣ карда мешаванд.

Қайд кардан ба маврид аст, ки дар Академия ба гайр аз китобхонаҳои доимӣ боз дар ҳар як факултет синфхонаҳои алоҳидаи китобхонаҳои ҷудо карда шуда, рӯзи ҷумъаи ҳар ҳафта рӯзи умумии китобхонаҳои дар ин таълимгоҳ эълон гардида аст.

У. Олим

Курсантон ба таҷрибаомӯзӣ сафарбар гардиданд

сурат гирифта, масъулини таҷрибаомӯзии курсантон барои назоратбарӣ аз роҳбарияти Академия таъин гардиданд, ки сари ҳар вақт бояд аз вазъи таҷрибаомӯзӣ воқиф гардида, ба сардори Академия маълумот пешниҳод созанд.

Баъд аз бомуваффақият супоридани сессияи зимистона ва ҷамъбасти машқҳои оперативӣ-тактикий курсантони курси 5-ум, воҳӯрии сардори Академия генерал-майори милитсия Шарифзода Файзалӣ Раҳмоналӣ бо онҳо доир гардид. Сардори Академия зимни воҳӯрӣ бори дигар курсантонро ба риояи интизоми хизмативу қонуният ва одоби касбии корманди милитсия даъват намуда, онҳоро хотиррасон намуд, ки тамоми талаботҳои роҳбарияти ВКД ва Академияро риояву иҷро намоянд.

Дар идомаи нишастии мазкур номбурда ба сардорони факултетҳо, воҳидҳои таълимӣ-низоми ва шӯъбаи таълим дастур дод, ки таҷрибаомӯзӣ дар тамоми раёсату шӯъбаҳои ВКД дар вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо бояд дар дараҷаи баланд ташкил ва гузаронида шавад, то ин ки хатмкунандагон барои супоридани натиҷаи он ва супоридани имтиҳонҳои хатмкунӣ малака ва маҳорати касбии корманди ояндаи мақомоти корҳои дохилиро пурра аз бар намоянд.

Воҳӯрӣ дар рӯҳияи баланд ва ҳусни тафоҳуми тарафайн

Ш. Убайдуллоев

Робита бо волидон тақвият меёбад

Дар асоси дастури супоришҳои Вазири корҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро ҷиҳати баланд бардоштани сифати таълиму тарбия дар муассисаҳои таълимии мақомоти корҳои дохилӣ ва тақвият бахшидани ҳамкорӣ бо чома, аз ҷумла робита бо волидони курсантон, роҳбарияти Академия санаи 15-уми январ бо волидони курсантони курси 1-уми факултети №2 воҳӯрии муфид доир намуданд.

Нахуст, маҷлиси умумии падару модаронро муовини аввали сардори Академия генерал-майори милитсия Кабирзода Ҷурахон Ҳаким оғоз намуда, дар бораи дастгириву ғамхориҳои Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва роҳбарияти ВКД доир ба фароҳамовариҳои шароитҳои бехтарини таҳсил дар ин муассисаи таҳсилоти олии касбӣ изҳори андеша намуд. Аз ҷумла, ӯ иброз дошт, ки мақсади асосӣ аз баргузориҳои ҷаласаи падару модарон дар амал татбиқ намудани талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд" буда, мо бояд яқоя сифати таълими курсантонро баланд бардорем ва онҳоро дар рӯҳияи ҳештаншинӣ тарбия намоем.

Дар воҳӯрии мазкур, ҳамчунин муовини сардори Академия полковники милитсия А. Ализода, сардори воҳиди таълимӣ-низоми полковники милитсия С. Холзода ва кураторони курси яқум иштирок намуданд.

Дар ин ҷамъомад волидони курсантони курси 1-уми факултети №2, ки бо баҳои хубу аъло таҳсил намуда, дар ҷорабиниҳои илмию таълимӣ, низоми ва фарҳангӣ фаъолона иштирок кардаанд, бо Сипосномаи сардори Академия сарфароз гардонида шуданд.

Б. Асламов

Самаранокии гузариш ба усули нави қабули имтиҳонҳо

Дар асоси талаботи суҳанронии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати Рӯзи дониш ва ифтиҳои бинои нави таълимии Академияи ВКД, ки санаи 30-юми августи соли 2017 сурат гирифт, масъалаи гузариш ба технологияҳои иттилоо-

тиву коммуникатсионӣ дар раванди таълим ва қарори Мушоварраи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба таъмини низоми кредитии таҳсил дар мактабҳои олии аз 30-юми декабри соли 2016 таҳти №19/24, бо супориши сардори Академия генерал-майори милитсия Шарифзода Файзалӣ Раҳмоналӣ дар тарзи қабули имтиҳон-

ҳо ва санҷишҳои курсантон тағйиротҳои кулӣ ворид гардид.

Дар Маракази тестии Шуъбаи таълими Академия таҳти роҳбарии сардори шуъбаи мазкур полковники милитсия П. Насуриён, сардори Маркази тестӣ подполковники милитсия Т. Шокирзода, сарнозир майори милисия Б. Холов ва нозир калон капитани ми-

литсия Ш. Зоиров усули нави қабули автоматикунонидаи компютери санҷишу имтиҳонҳо дар курси якуми факултетҳои Академия қорӣ гардид. Ин ташаббус натиҷаҳои хуб дода, мустақилияти курсантонро дар азхудкунии фанҳои таълимӣ афзун гардонид.

Б. Асламов,
Ш. Убайдуллоев

Китобхонаи факултет бо адабиёти тозанашир фанӣ гардонид шуд

Боиси ифтихор аст, ки дар сиёсати хирадмандона ва маънавиятасоси Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба баланд бардоштани сатҳи донишу маърифати аҳли ҷомеа тавачҷуҳи хоса зоҳир карда мешавад.

Дастури Пешвои миллат дар заминаи интишор ва ба ҳар оила дастрас намудани шоҳкитоби "Тоҷикон"-и аллома Бобочон Ғафуров ва муваззаф намудани ҳар як шаҳрванд бобати дар як сол мутолиа кардани ҳадди ақал панҷ китоби бадеӣ, ҳар кадоми моро вазифадор мекунад, ки ба масъалаи донишмӯзии аҳли ҷомеа, бахусус насли ояндасоз диққат диҳем.

Гузашта аз ин, Пешвои миллат дар Паёмашон дар робита ба соҳаи маориф дастури супоришҳои саривақтӣ дода, аз ҷумла дар тамоми муассисаю ташкилот ва корхонаю идораҳо ташкил намудани китобхонаҳоро супориш дода буданд.

Рохбарияти факултети №4 дар асоси ин дастури супоришҳои Пешвои миллат ва ба хотири баланд бардоштани сатҳи маънавияти кормандону курсантон, инчунин баҳри бой гардонидани китобхонаи факултет бо китобҳои бадеии тозанашир кӯшиш ба ҳарч дода истодааст.

Вобаста ба ин, дар асоси аризаи роҳбарияти факултети №4, аз ҷониби Раиси вилояти Суғд, муовини аввали Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҷаббой Аҳмадзода ба факултети №4 зиёда аз 500 нусха китобҳои бадеии нодир ва тозанашир, аз ҳисоби китобҳои ҷопии шуъбаи суғдии Иттифоқи нависандагони вилоят, Маркази илми Камолӣ Хучандӣ, матбааҳои муассисаҳои таҳсилоти олии худуди вилоят ва дигар муассисаҳои нашркунандаи китоб, ҳадя карда шуд.

Беҳзод Султонзода,
муаллим-методисти калони қисми таълими факултети №4,
капитани милитсия

Фаъолнокии курсант дар корҳои илмӣ-тадқиқотӣ

Сержанти хурди милитсия Исозода Саидшоҳ Идибек соли 2007 ба мактаби таҳсилоти умумии рақами №4 шаҳри Бохтар рафта, соли 2016 пас аз хатми бомуваффақияти синфи 9-ум ба Литсейи ҳарбии ба номи генерал-майор Тошмуҳаммадов М.Д. дохил шуда, онро соли 2018 хатм намудааст.

Соли 2018 ба Академияи ВКД дохил шуда, айни замон курсанти курси 3-юми факултети №2 буда, бо баҳои хубу аъло ва интизоми намунаӣ таҳсил дорад. Дар баробари таҳсил ӯ ба корҳои илмӣ машғул шуда, дар фаъолияти "Ҷамъияти илмии курсантон" иштироки фаъол намуда, дар озмунҳои дохилӣ ва байналмилалӣ зери роҳбарии омӯзгори калони кафедраи фанҳои муҳандисӣ-техникӣ подполковники милитсия Заррина Рустамзода шугл меварзад.

Аз ҷумла, ӯ чанде пеш ба таври ғоибона дар Озмуни байналмилалӣ корҳои донишҷӯён дар шаҳри Могилёви Ҷумҳурии Беларус бо мақолаи илмӣ "Структурные и логические модели обучения" ширкат намуда, соҳиби Дипломи дараҷаи 3-юми ин озмун гардид.

Саидшоҳ Исозода ба навиштани хабару мақолаҳо шавқу рағбати зиёд дошта, бо нашрияҳои соҳавии мақомоти корҳои дохилӣ пайваста ҳамкорӣ менамояд. Аз ҷумла, мақолаҳои ӯ "Тадбиқи адолатнокии принсипи эҳтимолияти бегуноҳӣ" дар ҳафтаномаи "Қонун ва ҷомеа" (моҳи октябри соли 2020) ва "Мақоми корманди оперативӣ дар амну субот" дар нашрияи "Набзи милитсия" (моҳи декабри соли 2020) ба таъб расида, ба Озмуни Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати ҶТ маърузаи худро бо номи "Солҳои 2019-2021 солҳои рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ" пешниҳод намудааст.

Ҳоло бошад, Саидшоҳ Исозода барои иштирок дар озмуну конференсияҳои байналмилалӣ Аврусиё дар шаҳри Маскав, озмуни донишҷӯён дар шаҳри Могилёви Ҷумҳурии Беларус ва Конференсияи байналмилалӣ Донишқадаи ҳуқуқи Федератсияи Руссия дар шаҳри Орлов (ба таври ғоибона) омодагӣ мебинад.

Ба курсант, сержанти хурди милитсия Исозода Саидшоҳ Идибек барои иштироки фаъол дар корҳои илмӣ-тадқиқотӣ таҳти роҳбарии омӯзгори калони кафедраи фанҳои муҳандисӣ-техникӣ подполковники милитсия З. Рустамзода комёбиҳо таманно дорем.

Б. Асламов,
Ш. Одиназода,
ҳодимони Шуъбаи ташкилӣ-илмӣ ва таъбу нашир

Малакаи ихтисосии кормандон баланд бардошта мешавад

Дар асоси нақшаи таълимии Академия ва дастури супоришҳои Вазири қорҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рама-

зон Ҳамро чихати баланд бардоштани малакаи ихтисосии кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ, дар заминаи факултети №3 курсҳои кӯтоҳмуддати

такмили ихтисосии кормандони оперативии ВКД созмон дода шудааст.

Дар курсҳои мазкур, дар баробари устодони Академия, ба раванди таълим роҳбарони мақомоти дахлдор ҷалб гардидаанд. Аз ҷумла, мутобиқи нақша 15-уми январ аз тарафи мутахассисони Маркази хадмоти кинологии ВКД, сардори қисми махсуси таълимӣ капитани милитсия З. Курбониён ва нозирони кинологӣ майори милитсия Ҳ. Раҳимзода, капитани милитсия О. Набиев, лейтенанти калони милитсия Х. Давлатзода, капитани милитсия М. Маҳмудзода ва У. Ҳусейнзода дар

сатҳи баланди касбӣ дарси назариявӣ ва амалӣ гузаронида шуд.

Дарси мазкур аз ҷониби шунавандагон ба хубӣ пазируфта шуда, бо саволу ҷавоб анҷом ёфт.

Тазаккур бояд дод, ки бо иқдоми роҳбарияти Академия,

ба раванди таълим роҳбарони бахшҳои гуногуни мақомоти қорҳои дохилӣ ҷалб гардида, он барои аз худ намудани фанҳои таълимӣ самараро хуб медахад.

Б. Асламов,
У. Олим

Заминаи ташаккули маҳорати касбӣ

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон зикр намудаанд, ки:

"Агар мо хоҳем, ки бо ҷомеаи пешрафтаи башар баробар қадам гузорем, бояд барои омӯختани такмили таълим ва омӯзиши забонҳои русиву англисӣ эътибори ҷиддӣ диҳем. Аз ин лиҳоз, ба Ҳукумати мамлакат, вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, Академияи илмҳо супориш дода мешавад, ки дар нимсолаи аввали соли 2019 барномаи нави такмили таълимӣ забонҳои русӣ ва англисиро барои давраи то соли 2030 таҳия ва пешниҳод намоянд".

Бо мақсади дар амал ҷорӣ намудани ин гуна таъкидҳои Пешвои миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ва дар асоси дастури супоришҳои Вазири қорҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро, дар баробари дигар кафедраву факултетҳои Академия дар кафедраи тайёрии ибтидоӣ ва такмили ихтисосии факултети №4 низ курсҳои кӯтоҳмуддати забонҳои русӣ ва баланд бардоштани савияи маҳорату малакаи технологияи компютерӣ заминаҳои мусоид фароҳам оварда шудааст.

Шунавандагон зимни таҳсил дар ин курсҳо аз тағйироту иловаҳо ба санадҳои ҳуқуқӣ, фармонҳои навсодиршудаи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба масъалаҳои ҳуҷҷатнигорӣ, реҷаи махфӣ, ислоҳоти забоншиносон дар грамматикаи забони тоҷикӣ ва омӯзиши забони русӣ аз наздик шинос шуда, донишҳои назариявии худро боз ҳам баланд мебардоранд.

Аз ҷумла, дар ҷунин курси навбатии кӯтоҳмуддат 20 нафар кормандони РВКД дар вилояти Суғд ва Шуъбаҳои ВКД дар шаҳру ноҳияҳои вилоят таҳсил карданд.

Рӯзи 23-юми январ маросими супоридани шаҳодатнома ба шунавандагони курси тайёрии махсуси 15-рӯза дар факултети №4 баргузор гардид.

Дар маросими мазкур муовини сардори факултети №4 полковники милитсия Муҳаммадзода Н.Б. 20 нафар шунавандагонро барои гирифтани шаҳодатномаи курси тайёрии махсус табрик намуда, изҳор дошт, ки дар оянда барои давлату миллати худ бо як масъулияти баланд қору фаъолияти ҳеш-

ро давом диҳанд.

Ба ин монанд, санаи 21-уми январ маросими супоридани шаҳодатнома ба шунавандагони курси такмили ихтисос дар самти кормандони қисмҳои навбатдорӣ ва командирони взводҳои посбонӣ-пайраҳадорӣ РВКД ва Шуъбаҳои ВКД дар шаҳру ноҳияҳои вилояти Суғд дар факултети №4 баргузор гардид.

Аз тарафи сардори кафедраи тайёрии ибтидоӣ ва такмили ихтисосии ин факултет ба 14 нафар шунавандагони курси мазкур шаҳодатномаи хатми курси такмили ихтисос дода шуд.

Ба ҷуз ин, зикр кардан ба маврид аст, ки аз 19-уми ноябри соли 2020 то 20-уми январи соли 2021 дар факултети мазкур 19 нафар кормандони самти Хадмоти посбонӣ-пайраҳадорӣ милитсия аз РВКД ва Шуъбаҳои ВКД дар шаҳру ноҳияҳои вилояти Суғд курси тайёрии ибтидоии семоҳаро гузаштанд.

Санаи 20-уми январ ба ҳар як шунавандаи курси тайёрии ибтидоии семоҳа тавсияномаҳо супорида шуд. Муовини сардори факултети №4 оид ба қисми таълим полковники милитсия Муҳаммадзода Н.Б. онҳоро табрик гуфта, изҳор намуд, ки ҳушёриву зиракии худро аз даст навода, аз рӯйи Дастурамалу Низомномаҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии ВКД вазифаҳои хизматии худро содиқона иҷро намоянд.

М. Баҳодурзода,
муаллими калони кафедраи тайёрии ибтидоӣ
ва такмили ихтисосии факултети №4,
капитани милитсия

Машғулиятҳои назариявӣ амалӣ

Тибқи дастури супоришҳои Вазири қорҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро оид ба ташкил ва гузаронидани машғулиятҳои назариявӣ-амалӣ, инчунин бозомӯзӣ, такмилдиҳӣ ва мукамал намудани савияи дониши кормандони воҳидҳои оперативии мақомоти қорҳои дохилӣ шаҳру ноҳияҳо дар самти фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, рӯзҳои 20-21-уми январ дар Раёсати ВКД дар вилояти Хатлон машғулият ва дарсҳои назариявӣ-амалӣ гузаронида шуд.

Дар толори маҷлисгоҳи РВКД дар вилояти Хатлон тамоми ҳайати роҳбарикунандаи воҳидҳои оперативии шаҳру ноҳияҳо ҷамъ омада буданд.

Аз ҷониби муовини сардори РКҶ ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон полковники милитсия Сафар Ҳабибуллоев, сардори кафедраи ташкили тактикаи фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ факултети №6 подполковники милитсия Аҳтамшоҳзода Саидмуҳаммад Аҳтамшо, муовини сардори шуъбаи РМЗГФММ ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон подполковники милитсия Азамҷонзода Ҷамшед Азам, ваколатдори оперативии шуъбаи кушодани ҷиноятҳои солҳои пешини РКҶ ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон подполковники милитсия Алиҷон Савров ва ваколатдори калони оперативӣ оид ба КММ БММ "Интерпол" ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон подполковники милитсия Тоирӣ Зафар Мурод дар мавзӯҳои гуногун дарси назариявӣ ва амалӣ гузарониданд.

Ҳайати шахсии воҳидҳои оперативӣ аз гузаронидани дарсҳо баҳраманд гардида, машғулиятҳои мазкур дар охир бо саволу ҷавобҳои зарурӣ дар самти фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ ба анҷом расонида шуданд.

С. Сафарзода,
Ш. Убайдуллоев

Омили муҳими тарбияи кадрҳо

Вобаста ба амалӣ намудани дастуру супоришҳо ва Протоколи чаласаи селектории назди Вазири қорҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро, бо мақсади баланд бардоштани малакаи касбии кормандони мақомоти хифзи ҳуқуқ дар самти

фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, дар заминаи факултети №6 курсҳои доимоамалкунандаи тақмили ихтисоси кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ ва дигар сохторҳои хифзи ҳуқуқи кишвар ташкил карда шудааст.

Ин навбат ба таълим дар Академия кормандони Сармар-

кази иттилоотӣ-таҳлилии ВКД ба курсҳои тақмил ҷалб шудаанд. Аз тарафи сардори Маркази омор ва назорати СМИТ ВКД подполковники милитсия Холиқзода Хушбахтҷон Ҷуракул ва сардори шӯъбаҳои назорати Маркази омор ва назорати СМИТ ВКД подполковники ми-

литсия Меликзода Фарход Изатулло дар мавзӯи "Фармоиши якҷоя оид ба қайди ҷиноятҳо" дар сатҳи баланди касбӣ бо шунавандагони курсҳои тақмили ихтисос дарси назариявӣ ва амалӣ гузаронида шуд, ки дараҷаи таҳассуси кормандони самти СМИТ ВКД-ро боло бурд.

Б. Асламов

Санҷиши комплекси кафедраҳо

Дар асоси дастуру супоришҳои роҳбарияти ВКД ва банди 2.3 нақшаи ҷорабинҳои асосии Академия, дар факултети №4 аз санаи 12-уми январ гурӯҳи қорӣ барои санҷиши комплекси кафедраҳо бо мақсади иҷрои самараноки талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Вазорати маориф ва илм ва Вазорати қорҳои дохилӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шудааст.

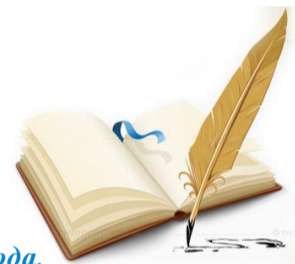

Фаъолияти кафедраҳо дар асоси феҳрасти ҳуҷжатгузорӣ, тибқи талаботи низомномаи кафедраи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, аз санҷиш гузаронида шуда, камбудҳои кафедраҳо ба таври воқеӣ муайян карда шуд. Ҳамзамон, аз тарафи гурӯҳи қорӣ барои ислоҳи камбудҳои муайянгардида муҳлат ва тавсияҳои методӣ дода шуд.

М. Баҳодурзода,
муаллимаи калони кафедраи тайёрии ибтидоӣ ва
тақмили ихтисоси факултети №4
А. Хонқилдиев,
сержантӣ калони милитсия

Муҳаммад Шарифзода,
курсанти Коллеҷи милитсияи ВКД

Ватан имони ман аст

Сарпаноҳам-қиблагоҳам Ватан аст,
Ишқи дерин лафзи ширини ман аст.
Пок месозад ҳар қатрааш имони маро,
Ватан имони ману Ватан вичдони ман аст.
Бахту тахте агар дорам ба дунё,
Тахту рахтам Ватан аст, ҳама бахтам Ватан аст.

Тоҷикистон

Тоҷикистон кишвари ман,
Кишвари сулҳофари ман.
Кишвари аз ишқу армон,
Тоҷикистон-Тоҷикистон.

Эй модари ҷон!

Кишвари ман Тоҷикистон,
Махзани бахтофарон аст.
Каъбаи ман Тоҷикистон,
Хонаи ҳама тоҷикон аст.
Аз Раит то Бадахшон,
Ҳам Ҳисору Шаҳристон.
Ин ҳама моем миллат,
Баҳри ту эй модари ҷон.

Бибиҷонам куҷой?

Ғарқи селоби дардам,
Бибиҷонам таркам кард.
Ман аз ин дунёи фонӣ,
Оҳ сардам, оҳ сардам.
Чун ба ёд ояд симояш,
Қади болои тутояш.
Мечакад хун аз ҷигарҳо,
Мекунам доим дуояш.
Сабр хоҳам аз Худованд.
Гиряҳои мо бувад чанд.
Баҳри бобои азизам,
Сабр бахшо эй Худованд.

Бибор борон

Бибор борон, бибор борони найсон,
Ба рӯи киштзори марди деҳқон.
Шавад ҳосил фаровон аз қудумат,
Бибор то мушкилие гардад осон.
Ҳаво аз нақдами ту ноб гардад,
Замин аз қатраат сероб гардад.
Гули райҳон бирӯяд аз насимат,
Тамоми буттаҳо шодоб гардад.
Бибор борон, бибор борони найсон,
Бибор то мушкилие гардад осон.

Сада чашни мулуки номдор аст,
Зи Афаридауну Чамшиед ёдгор аст.

Чашни Сада ба монанди чашнҳои Наврӯзу Меҳргон чашни миллӣ буда, анъана ва оину суннатҳои ниёгонро дар худ нигоҳ дошта, то ба замони мо мустақилияти худро ҳифз намудааст. Решаи чашнҳои мардуми ориётабор аз ибтидо бо табиату кайҳон ва иҷтимоӣ башарӣ иртибот доштааст. Ба ҳамин тартиб, решаи аксари чашнҳои ориёӣ барҳоста аз кашфиётест, ки ошкор шудани он ба нафъи тамоми ҷомеаи башарӣ будааст. Аз қабилҳои кашфи оташ, баробарии шабу рӯз, ихтироии оҳан, даст ёфтани ба улуми кишоварзӣ, тиб, риёзӣ ва ғайра.

Боз дар ин боб муҳимтару маънодортар ин нукта аст, ки кашфи оташ аз тарафи Хушанг дар зимни тадбирҳои паёпайи ӯ оварда мешавад, ки аз рӯйи моҳият онҳоро метавон тамадунофаринӣ унвон кард.

Муҳимтарин дастовардҳо ва ихтирооти Хушанг дар ин силсила он гуна ки дар "Шохнома" ёд шуда, аз ин қабил аст:

1. Кашфи оташ;
2. Чудо кардани оҳан (филизот) аз санг;
3. Кишту варз ва истеҳсоли маводи кашоварзӣ, ки то ин замон ҳуруки мардум танҳо аз мевачоти худруӣ буд;

Чашни Сада ва рамзҳои он дар сарчашмаҳои адабӣ

Барои мисол, Каюмарс тибқи ривоҷи "Шохнома"-и Абулқосими Фирдавсӣ, аввалин касе буд, ки тоҷи подшоҳӣ бар сар ниҳода, низоми ҳукуматдориро бунёд гузоштааст. Шох Хушанг мардуми замони худро бо обёрӣ санъат, чудо кардани оҳану санг ва сохтани абзори оҳанӣ ошно сохт ва ба онҳо кишоварзӣ омӯхт. Кашфи оташ ва бунёди чашни Сада низ ба Хушанг нисбат дода мешавад.

Дар сарчашмаҳои адабӣ ва тафсириҳои мавҷуд то кунун дар мавриди чашни Сада маълумоти фаровоне гирд омадааст, ки аксаран аз таъбири тафсири лугавии худӣ калимаи "сада" шурӯъ мегардад, ки решаи он ханӯз барҷой ва роиҷ аст, ки шумори сад (100) мебошад. Аз ҷумла, дар "Фарҳанги асотир ва дostonвораҳо дар адабиёти форсӣ"-и таълифи Муҳаммадҷаъфари Ёҳақӣ омадааст: "Сада, мансуб ба адади сад, ки аслан аз вожаи "садак"-и паҳлавӣ моя гирифта ва дар арабӣ сазак ва садак шуда, чашнест, ки дар баҳманрӯз аз баҳманмоҳ (шаби даҳуми баҳман) бо барафрӯхтани оташ, тайи маросими хоссе анҷом мегирад".

Сада чашни қадимаи мавсимии халқиятҳои ориёнаҷод ба шумор меравад, ки рӯзи 10-уми моҳи баҳманӣ солшумории шамсӣ таҷлил мегардид ва мутобиқи солшумории мелодӣ ба поёни шаби 30-юм ва оғози рӯзи 31-уми январӣ солшумории мелодӣ рост меояд. Метавон гуфт, ки Сада пас аз 40 шабонарӯзи омадани Шаби Ялдо (дарозтарин шаби аввали моҳи дай) ё худ пас аз гузаштани чиллаи калони зимистон фаро мерасад. Ин чашнро барои он Сада меноманд, ки аслан аз шумораи сад гирифта шуда, аз 10-уми моҳи баҳман то омадани Наврӯз 50 шабу 50 рӯзро фаро мегирад. Ба қавли Абурайҳони Берунӣ, аҷдодони барӯманди мо шабу рӯзро алоҳида ҳисоб мекарданд, ки он дар якҷоягӣ то расидани Наврӯз 100 шабу рӯзро ташкил менамуд. Иди Сада дар поёни чиллаи калон чун рамзи гузаштани сардиҳои зимистон одадан муждае аз наздик расидани баҳор меовард. Мардум, баҳусус деҳқонон дар шаби Сада бори дигар бузургдошти худон гармию фурӯги миноӣ Митра (Меҳр)-ро ёдоварӣ намуда, ба поси он гулханҳои бузург меафрӯхтанд ва шодиву хушқоли менамуданд. Сада моҳиятан пирузии рӯшноиро бар торикӣ ифода намуда, бо тантанаву оташафрӯзӣ, омадани фасли баҳору муждаи пешакии Наврӯзро мерасонд.

Сарчашмаҳои таърихӣ ва бозёфтҳои бостоншиносӣ гувоҳӣ медиҳанд, ки бузургдошти оташ ва ойини Меҳрпарастӣ дар миёни гузаштагон тоҷикон ва дигар халқҳои форсизабон тақрибан даҳдувоздаҳ ҳазор сол пеш, дар сарзамини паҳновари "Аириёнам Ваеҷах" ("Фарохнои Ориёно") падида омадааст. Дертар дар ҳамин замина чашнҳои мавсимии Шаби Ялдо ва Сада зимни мушоҳидаҳои бурҷҳои фалак, ҳаракати Офтоб ва дигар чирмҳои кайҳонӣ маълум гардидааст.

Ҳамон гунае, ки чашнҳои Наврӯз ва Меҳргон

дар осори шоирону адибони тоҷик инъикос ёфтааст, оҳанги Сада низ дар осори файласуфон ва шоирони гузаштаи мо, аз қабилҳои Абурайҳони Берунӣ, Абулфазли Байҳақӣ, Фирдавсиву Манучехрӣ, Анварӣ, Унсурӣ, Умари Хайём ва дигарон низ ривочи зиёде дорад, ки Хоконии Шервонӣ дар ин маврид чунин гуфтааст:

*Фархунда кард Хусрави Маширик ба фарри ту,
Наврӯзи фарруху Садаву Меҳргони хеш.*

Ҳамчунин, шоир ва файласуф Умари Хайём пайдоиши чашни Садаро ба замони Афредун нисбат дода, дар "Наврӯзнама" чунин зикр намудааст: "Афредун ҳамон рӯз, ки Заҳҳок бигирифт, чашни Сада барниҳод ва мардумон, ки аз ҷабру ситами Заҳҳок раста буданд, писандиданд ва аз ҷихати фоли нек он рӯзро чашн карданд ва ҳар сол то ба имрӯз ойини он подшоҳони некаҳдро дар Эрон ва даври он ба ҷой меоваранд".

Ҳамчунин, дар бораи бунёдгузори ин чашн ҳам назари ғолиб бар Хушанг - дувумин шоҳи силсилаи Пешдодиён, набераи нахустин шоҳ - Каюмарс ва фарзанди Сиёмак далолат мекунад. Аҳёнӣ, ин чашн ба Фаридун низ нисбат дода шудааст, ки дар ин ҳусус дар "Фарҳанги асотир" баён шудааст.

Пеш аз ҳама, бояд ёдовар шуд, ки маълумот дар бораи пайдоиши чашни Сада дар "Шохнома"-и безаволи Абулқосими Фирдавсӣ хеле муфассалу пурмаъно аз он маълумотест, ки дар ҳамин китоб дар бораи Наврӯз ва Меҳргон омадааст. Агар дар ҳусуси зуҳури он ду чашни бузург шоир ба даҳ то чордаҳ байт иктифо карда бошад, дар ҳусуси зуҳур ва оғози чашни Сада шумори абёт хеле бештар аст ва гузашта аз ин, дар ҳусуси он боби маҳсусе дар "Шохнома" низ вучуд дорад. Ба мисли:

*Яке рӯз шоҳи ҷаҳон сӯйи кӯҳ
Гузар кард бо чанд кас ҳамгурӯҳ.
Падид омад аз дур ҷизе дароз,
Сияҳрангу тиратану тезтоз.
Ду чашм аз бари сар чу ду чашма хун,
Зи дуди даҳонаш ҷаҳон тирагун...*

ё ин:
*Фурӯге падид омад аз ҳар ду санг,
Дили санг ғашт аз фурӯг озаранг.
Нашуд мор кушта, валекин зи роз
Падид омад оташ аз он санг боз.*

Ҳамчунин:
*Зи Хушанг монд ин Сада ёдгор,
Басе бод чун ӯ дигар шаҳрёр,
К-аз обод кардан ҷаҳон шод кард,
Ҷаҳоне ба некӣ аз ӯ ёд кард.*

Чӣ тавре, ки Абуқосими Фирдавсӣ дар ин мисраҳои шеърӣ баён кардааст, Хушанг бо гурӯҳи ҳамроҳонаш аз шикоргоҳ гузар мекард, ки ногаҳ чашмаш ба мори сиёҳе дарафтод ва сангери бардошта ба болои он ҳавола дод, ки ба санги дигар бархӯрда, дар ин вақт аз зарбаи ду санг оташ ба вучуд омад. Аз ҳамон рӯз онро нури хуршедӣ ном гузошта ва пайдоиши оташро ба Хушанг асос гузоштанд.

4. Таҳияи пӯшоки мардум аз пӯсти (ҷарми) ҷонварон, ки то ин замон пӯшокашон барги дархтон будааст.

Дар маҷмӯъ мебинем, ки он чӣ барои рушду пешрафти се соҳаи фаъолияти асосии иқтисодии ҷомеаи инсонӣ, ки ханӯз ин ҷойгоҳро ҳифз кардаанд, яъне саноат, кашоварзӣ ва чорводорӣ, дар замони Хушанг ва бо ташаббуси ин шоҳи бузург зербинои асли бунёд ниҳода мешавад.

Бинобар ин мулоҳизаҳо, оташи ихтироъкардаи Хушанг нахустин партави дурахшон ва нерӯманди тамадуноӣ ҳаётии башарӣ буд ва онро "фурӯги эзадӣ" доништан аст, ки ба баракати он зиндагии инсон сару сомон ёфт. Ин оташро дар ниҳоят ба нерӯ (энергия) ҳам татбиқ кардан мумкин аст.

Нуктаи дигари қобили таваҷҷуҳ ин аст, ки маҳсули ин оташ саропо хайру созанда (на сӯзанда) тавсиф мешавад ва он маҳсули ҷаҳду талоши инсонии воломаниш дар як муҳити табиӣ ва дар доираи имконоти инсонӣ таъриф меёбад. Аз ин назар, бо достони пайдоиши оташ дар асотирӣ миллатҳои дигар имтиёз ва бартарии равшан дорад.

Хушанг дар фарҳангҳо "Баҳшандаи ҷойгоҳи хубу некӯманзар" тавсиф шудааст, аммо аз матни "Шохнома" ва майли Ҳаким Фирдавсӣ чунин бармеояд, ки решаи ин ном бо "хуш", ки ба маънои дигар хирад ва равони хирадманд таъбир мешавад ва "анг" чун пасванди нисбатсоз корбурди фаровон дорад.

Хушанг аз қабилҳои қаҳрамонони хушноми "Шохнома" чун Фаридуну Эраҷ ва Сиёвуш мебошад, ки минбаъд дар фарҳанги даврони баъдӣ низ аз онҳо фаровон ба некӣ ёд шудааст.

Метавон бо таваҷҷуҳ ба сарчашмаҳои таърихӣ адабӣ ва муҳтавои "Шохнома"-и Абулқосими Фирдавсӣ дар шарҳу тавсифи чашни Сада ҳамин чанбаи асливу асосии он, яъне ободонӣ, тамадунофарӣ ва рушду ривочи хунароҳи санатӣ, рӯшангарӣ ва кишоварзиву чорводориро аслу асос қарор дод.

Хуллас, бо шарофати Истиқлолияти давлатӣ, соҳибхитиёр гардидани миллати тоҷик бо сарвари Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон чанд сол боз ин чашни таърихӣ низ таҷлил мешавад, ки ин гуна иқдони накӯ боиси эҳёи оину суннатҳои ниёгон гардида истодааст.

*Махмадшариф Гадозода,
омӯзгори кафедраи фанҳои ҷамъиятшиносӣ
факултети №2,
номзади илмҳои филологӣ,
майори милитсия
Вамариҷ Султонзода,
омӯзгори кафедраи мазкур,
капитани милитсия*

Коррупсия имрӯзҳо дар тамоми соҳаҳои хоҷагии халқи давлатҳо ба назар мерасад. Чомаи ҷаҳонӣ ба он кӯшиш дорад, ки ин зухуроти номатлубро аз ҳаёти чома дур ва таъсири онро пасттар намояд. Аз ҷониби Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон коррупсия "вабои аср" номгузорӣ шудааст, ки дар кишвар ба масъалаи мубориза бо ин проблемаи глобалӣ диққати ҷиддӣ дода мешавад.

Аз оғози солҳои 90-уми асри гузашта сар карда, аксар давлатҳои пешрафта барои мубориза бо коррупсия роҳҳои умумӣ ва хусусияти минтақавидоштаро ба татбиқ кардан оғоз намуданд. Дар ҷаҳони муосир шарҳи ягона, оммафаҳм ва қобили қабул нисбат ба мафҳуми коррупсия вучуд надорад, зеро мафҳуми он хеле васеъ мебошад.

Коррупсия зухуроти номатлуби ҷамъиятӣ буда, омӯзиши ҷиддӣ мунтазам, муносибати махсус, муқобилияти комплексӣ ва оперативиро талаб менамояд.

Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудааш дар соҳаи мубориза бар зидди коррупсия, дар асоси принципҳои ҳамкориҳои байналмилалӣ ҳуқуқӣ бо мақсади пеш-

Коррупсия ва шаклҳои он

гирии коррупсия ва мубориза бо он, ҳамкориҳо бо давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ вусъат бахшидааст.

Коррупсия ин сӯистеъмор аз ваколатҳои хизматӣ бо мақсади ба даст овардани фоидаи шахсӣ мебошад. Моҳияти коррупсияро метавон бо роҳи муқоиса кардани он ба зухуроти ба он монанд ё умумӣ, аз қабилӣ порагирӣ (ришвагирӣ) дурусттар дарк намуд.

Гирифтани пора - аз ҷониби шахси мансабдор шахсан ё ба воситаи миёнарав дар намуди пул, қоғазҳои қиматнок барои иҷро кардани амали муайян ба манфиати порадиҳанда мебошад.

Коррупсия дар шароити ҳозира монеаи ҷиддӣ дар роҳи рушди иқтисодии давлат ва афзоиши самаранокии ниҳодҳои бозаргонӣ мебошад.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонун "Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия" аз 25 июли соли 2005 қабул шудааст. Қонунгузори мазкур коррупсияро ба намудҳои зерин ҷудо менамояд: коррупсияи маҳдуд, коррупсияи паҳншуда, коррупсияи харобкунанда.

Дар баробари ба намудҳо ҷудо намудан коррупсия боз ба шаклҳои алоҳида низ тақсим мегардад. Аз ҷумла:

1. Дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идоракуний.
2. Дар мақомоти хифзи ҳуқуқ.
3. Дар соҳаи андоз ва гумрук.
4. Дар сохторҳои низомӣ.
5. Дар соҳаи тандурустӣ.
6. Дар соҳаи хоҷагии манзилӣ-коммуналӣ.
7. Дар соҳаи маориф.
8. Дар соҳаи кишоварзӣ ва ғайра.

Сулаймонзода
Рустам
Неъматулло,
омӯзгори кафедраи
муруфиаи ҷиноятии
факултети №2

Хатари ришвагирӣ ба амнияти давлат

Коррупсия ва хусусиятҳои он яке аз масъалаҳои муҳим ва актуалӣ дар низомии илмҳои чомашиносӣ ва гуманитарӣ ба ҳисоб меравад. Омӯзиш ва таҳлили тадқиқи ҷамаҷонибаи он ба зарурати объективӣ табдил ёфтааст. Зеро он ба яке аз таҳдидҳои навини олам табдил ёфтааст, ки амнияти давлатҳо ва муносибатҳои ҷамъиятиро зеро хавфу хатар мегузорад. Аз ин рӯ, намоёндагонии илми ҳуқуқшиносӣ кӯшиш ба харҷ медиҳанд, то ки сабабу хусусиятҳои пайдоиши коррупсияро вобаста ба давру замони мушаххас ошкор созанд.

Имрӯз зарурати тадқиқи таҳлили сабабу хусусиятҳои пайдоиши коррупсия ба миён омадааст. Он метавонад ба рушди чомаи демократӣ монеа гардад.

Дар сарчашмаҳои илмӣ муносибат ба коррупсия дар сатҳи гуногун қарор дорад. Дар давраи Шӯравӣ вобаста ба назарияи коррупсия таълимоти муқаммале ташаккул наёфта буд. Зеро ба масъалаи коррупсия чандон диққат дода намешуд. Аниқтараш, коррупсияро ҳоси чомаи сармоядорӣ дониста, ба чомаи сотсиалистӣ бегона меҳисобиданд.

Дар чомаи имрӯза амалҳои коррупсионӣ зухур ёфта, ба сатҳи болотарин расидаанд. Дар ҷаҳони имрӯза коррупсия яке аз масъалаҳои умумибашарӣ ба ҳисоб рафта, дар роҳи муваффақона амалӣ гардонидани ҳуқуқи озодихоии инсон, дар рушди умумимиллӣ, болоравии иқтисодӣ ва неқӯахволии иҷтимоӣ ҳалал ворид месозад.

Коррупсия ҳамчун фаъолияти ҷинояткорона дар соҳаҳои гуногуни чома дониста шуда, аз ҷониби шахсон мансабдор ва ҳокимони давр бо мақсади бойшавии шахсӣ ва ғаразҳои дигар воқеӣ мегардад. Корруп-

сия фақат ҳодисаи ҷиноятӣ набуда, ҳамчун раванди иртиҷоии иҷтимоӣ заминаҳо ва ҳосиятҳои гуногун, аз ҷумла сиёсӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ, фарҳангӣ, ахлоқӣ ва ғайраҳоро ба ҳам пайвастааст. Зеро мафҳуми коррупсия на танҳо ришвахӯрӣ, балки амалҳои дигари иртиҷоӣ, аз қабилӣ порадиҳӣ, харидани шахсон мансабдор, тақдими тухфаҳо ба роҳбарону ҳокимон, протексионизм ҳангоми ҳалли масъалаҳо ва пешбарии одамон ба вазифаҳои идораи давлатӣ ва ҷамъиятӣ бештар дар заминаи афзалияти аломатҳои ҳешутаборӣ, табақавию қавмӣ, иштироки бевоситаи шахсон мансабдор дар тақсими даромадҳо ба манфиатҳои шахсӣ, иштироки ҳокимон дар фаъолияти гайриқонунӣ ба воситаи шахсон дигар, иттиҳодияҳои дигар фаҳмида мешавад. Дар ҷаҳони имрӯза дар санадҳои миллӣ ва байналмилалӣ мафҳумҳои гуногуни коррупсия истифода мешаванд, ки нисбатан серистеъморлашон дар айни замон чунин таърифи пешниҳодкардаи Конгресси нуҳуми СММ мебошад. Яъне, коррупсия сӯистифода аз ҳокимияти давлатӣ барои гирифтани фоида ба манфиатҳои шахсӣ аст.

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия" чунин таърифи коррупсияро додааст: Коррупсия - ин амали (ҳаракат ё беҳаракатии) шахсон ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё ба онҳо баробаркардашуда мебошад, ки мақсади худ ё имкониятҳои онро бо мақсади ба манфиати худ ё шахсон дигар ба даст овардани неъматҳои моддӣ ва ғайримоддӣ, бартарият ва имтиёзҳои дигари бо қонунҳо пешбининашуда, инчунин ба ин шахсон ваъда додан, тақлиф ё пешкаш намудани ин гуна неъмату бартариятҳо бо мақсади моилқунӣ ва ё кадрқунӣ онҳо

барои иҷрои ин ё он амал (ҳаракат ё беҳаракатӣ) ба манфиати шахсонӣ воқеано ҳуқуқӣ истифода мебаранд.

Оид ба масъалаи коррупсия ҳам дар Фарб ва ҳам дар Шарқ таълимоти сиёсӣ, ҳуқуқӣ ва динӣ ташаккул ёфта, чунин ҳолатро маҳкум намудаанд. Аз ҷумла, дини ислом амалҳои коррупсиониро маҳкум кардааст. Паёмбари ислом Муҳаммад (с) фармудаанд: "Ришвагиранда, ришвадиҳанда ва миёнаравии байни харду дар оташи дӯзаҳанд".

Яке аз шартҳои муборизаи муваффақона бар зидди коррупсия ин фароҳам овардани заминаи мусоид ва тақдими ҳамкориҳои байналмилалӣ дар ин соҳа аст. Аслан, вақте ки бо баробари пайдоиш ва ташаккули давлат коррупсия дар шаклҳои оддиаш пайдо гардид, масъалаи мубориза бар зидди ин зухуроти иртиҷоӣ ва ифротӣ, ки метавонад ба асосҳои давлатдорӣ таҳдид карда, онро хароб намояд, барҷаста гардидааст.

Яке аз роҳҳои пурсамари мубориза бар зидди коррупсия ҳамчуноне, ки дар Барномаи глобалӣ СММ зикр гардидааст, ин огоҳонидани мардум аз хавфҳои коррупсия аст. Ҳар қадаре ки аҳоли аз оқибатҳои коррупсия бохабар бошад, ҳамон қадар мубориза бо коррупсия осон мегардад.

Конвенсияи СММ оид ба мубориза бо коррупсия ба давлатҳои иштирокчи тавсия додааст, ки шахравандони худро аз зарари коррупсия бохабар наоянд.

Ҳуҷҷатҳои мухталифи СММ ба давлатҳо тавсия медиҳад, ки бо истифода аз тақсими ҳокимият мақомотҳои мустақилро ташкил диҳанд, ки мақсади мубориза бо коррупсияро дошта бошанд.

Дарвоқеъ, мубориза бар зидди коррупсия ва ҷиноятҳои хусусияти кор-

рупсионидошта яке аз самтҳои афзалиятноки сиёсати ҳуқуқии давлат ба шумор меравад. Зеро ҷиноятҳои коррупсионӣ асосҳои давлату давлатдориро аз байн бурда, ба фаъолияти муқаррарии мақомоти давлатӣ ҳалал расонида, таъсири манфии ҳешро ба равандҳои иқтисодӣ ва рушди иҷтимоӣ мерасонад.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои пешгирӣ ва мубориза бар зидди коррупсия заминаи қонунӣ-ҳуқуқӣ сохта шуда, он бо суръати тез муқаммал гардида истодааст.

Манбаи асосии қонунгузорию зиддикоррупсионӣ Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон санадҳои меъриҳои ҳуқуқии махсус барои пешгирӣ ва мубориза бар зидди коррупсия инҳо мебошанд:

- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия" аз 25 июли соли 2005;

- Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи чораҳои иловагии пурзӯр кардани мубориза бо ҷинояткорӣ дар соҳаи иқтисодӣ ва коррупсия" аз 21 июли соли 1999;

- Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таъсис додани Агентии мубориза бар зидди коррупсия ва ҷиноятҳои иқтисодӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон" аз 10 январи соли 2007 ва ғайра.

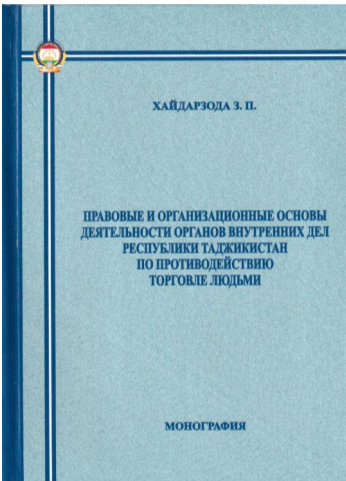
Хулоса, дар Тоҷикистони соҳибистиклол баҳри решакан намудани ин зухуроти номатлуб аз ҷониби мақомоти дахлдори давлатӣ, сохторҳои қудратӣ ва дигар табақҳои иҷтимоӣ мунтазам чораҳои зарурӣ андешида мешаванд, то ки давлату миллат аз хавфу хатари он эмин монанд.

Ҷ. Шоназаров,
курсанти курси 2 факултети №2

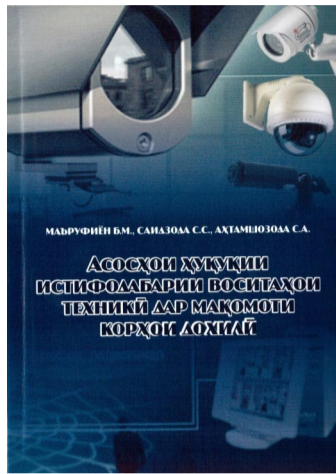
Китобҳои тозанашир

Ҳайдарзода З.П. Заминаҳои ҳуқуқӣ ва ташкилии фаъолияти мақомоти корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон онд ба муқовимат ба савдои одамон: монография / дар зери таҳрири илмӣ н.и.х., дотсент Захватов И.Ю. - Душанбе: "Мехроҷ-Граф", 2020. - 252 с.

Дар монография масъалаҳои асосии назариявӣ, ҳуқуқӣ ва ташкилии мубориза бо савдои одамон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мешаванд. Вазъият, тамоюл ва камбудҳои рушди заминаи меъёри ҳуқуқӣ дар ин самт таҳқиқ ва роҳҳои тақмили минбаъдаи он пешниҳод карда шудаанд. Дар монография диққати асосӣ ба таҳлили камбудҳои ташкилию ҳуқуқӣ дода шуда, ҳуҷҷатҳои пешниҳодӣ оид ба баргараф намудани камбудҳои ошкоршуда ва тақмили додани амалияи мубориза бо савдои одамон таҳия карда шудаанд. Диққати асосӣ ба таҳқиқи ҳамкорӣ байни воҳидҳои Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар мубориза бар зидди савдои одамон фаъолият мебаранд, инчунин мақомоти хифзи ҳуқуқ бо тамоми сохторҳои давлатӣ, институтҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ ва ғайриҳуқуматӣ, шаҳрвандоне, ки дар пешгирии савдои одамон ва расонидани кумак ба қабридагонини ин ҷиноят иштирок мекунанд, равона карда шудааст.

Монография барои муҳаққиқон, омӯзгорон, аспирантону адибонҳо, донишҷӯёну курсантҳо ва шунавандагон, кормандони мақомоти хифзи ҳуқуқ ва дигар сохторҳои давлатӣ, инчунин коршиносони ташкилотҳои байналмилалӣ ва ғайриҳуқуматӣ, ки ба қурбонӣ ба савдои одамон кумак мерасонанд, пешбинӣ шудааст.

Маъруфиён Б.М., Саидзода С.А., Ахтамшозода С.А. Асосҳои ҳуқуқии истифодабарии воситаҳои техникаӣ дар мақомоти корҳои дохилии: дастури таълимӣ-методӣ / зери назари Ф.Р. Шарифзода. - Душанбе: "ЭР-Граф", 2020. - 132 с.

Яке аз самтҳои баланд бардоштани фаъолияти касбии кормандони мақомоти хифзи ҳуқуқ оид ба пешгирии ва ҷилавгирӣ аз амалҳои номатлуб - таъмин, ташкил ва қорӣ намудани истифодаи маҷмӯи дастовардҳои илмӣ-техникаӣ ва риояи талаботи он мебошад. Истифодаи техникаи махсуси муосир асосан ба беҳтарсозии идоракунии фаъолияти мақомоти хифзи ҳуқуқ мусоидат намуда, пеш аз ҳама баҳри ошкор намудани, огоҳонидани, пешгирии қардан ва кушодани ҷиноятҳо, ҳамчунин ошқору муайян намудани шахсонини ҷиноятҳо тәйёркунанда, содиркунанда ё содиркарда бо роҳи гузаронидани ҷарабаниҳои оперативӣ-ҷустуҷӯӣ равона карда мешавад. Маҳз барои аз худ намудани тарзу усулҳои самаранок истифода намудани воситаҳои махсус барои пешгирии ва ошқору намудани ҷиноятҳо мутахассисони Академияи ВКД дастури таълимӣ-методӣ мазкурро тәйёр намуданд.

Дастур барои омӯзгорон, курсантон, шунавандагони Академияи ВКД, инчунин барои кормандони мақомоти хифзи ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст.

Мухитдинзода Н.М., Раҳмонӣ И.И. Криминалистика: маҷмӯи саволу ҷавоби тестӣ: васонти тестӣ. - Душанбе: "Сифат-Офсет", 2020. - 130 с.

Аҳамияти илми криминалистика дар он аст, ки ба иҷрои вазифаҳои асосии пешбурди муруфияи судии ҷиноятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат менамояд. Ин вазифаҳо аз химояи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, хифзи манфиатҳои ҷамъият, давлат ва ташкилотҳо, ки аз ҷиноят зарар дидаанд, сари вақт ва пурра ошқору намудани ҷиноят ва ба ҷавобгарии ҷиноятӣ кашидани шахси ҷиноятсодикарда бо таъмини дурусти татбиқи қонун иборат мешавад.

Бинобар ин, мақсади асосии омӯзиши фанни криминалистика баланд бардоштани дониши курсантону шунавандагон ва дар амалияи мақомоти хифзи ҳуқуқ истифодаи ин донишҳо мебошад. Васонти таълимии мазкур муҳтасар тариқи тестӣ пешниҳод гардида, барои омода намудани ва супоридани санҷишу имтиҳонҳои қорӣ кумак мерасонад. Васонти мутобики барномаи таълимии фанни "Криминалистика" тарғиб дода шуда, ба курсантону шунавандагонини Академияи ВКД, инчунин онҳое, ки ба омӯзиши фанни мазкур шавқу ҳавасдоранд, омода гардидааст.

Давлатшоева А.Ш. Забони тоҷикӣ: дастури таълимӣ (барои шунавандагон ва курсантони Академияи ВКД). - Душанбе: "ЭР-Граф", 2020. - 160 с.

Забони модарии миллат сарчашма ва манбаи бақои он буда, санади қавитарини исботи зинда будани ҳар миллат, пойдор мондани забони модарии он аст. Пешвои миллат дар ин маврид иброн намудаанд, ки "Забони миллии ва ҳамзамон ташаккули пайвастан он дар мақоми забони давлатӣ муҳимтарин рамзи истиқлолияти давлативу сиёсии мо ба ҳисоб меравад. Забони миллии яке аз рунҳои асосии давлатдорӣ буда, дар пойдорӣ ва таҳкими давлати миллии мақом ва нақши муҳим дорад ва ба ҳамин далел забони миллат бунёд ва пойи давлат махсус мешавад". Маҳз ба ин хотир, бо кӯшиши мутахассисони Академияи ВКД дастури мазкур омода гардида, он дар асоси Барномаи таълимии забони тоҷикӣ (барои гурӯҳҳои тоҷикии ихтисосҳои ғайрифилологияи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ) ва мавзӯҳои таълимӣ, маҷмӯи матнҳои гуногун, супоришҳо ва истилоҳоти ҳуқуқиро, ки дар асоси имлои нави забони тоҷикӣ таҳия шудааст, фаро мегирад.

Дастур барои шунавандагону курсантони Академияи ВКД пешбинӣ шудааст. Ҳамчунин, шахсоне, ки мехоҳанд савияи дониши хаттӣ ва шифоҳии худро дар мавриди омӯзиши забони тоҷикӣ тақмил диҳанд, метавонанд онро мавриди истифода қарор диҳанд.

Давлатшоева Азиза

ЗАБОНИ ТОҶИКӢ

(дастури таълимӣ барои шунавандагон ва курсантони Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон)

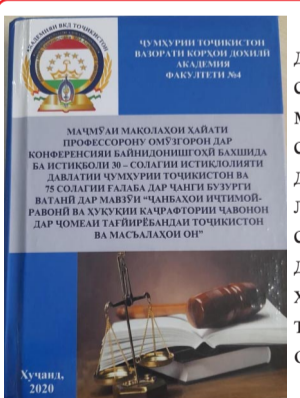
Дар факултети №4 аз тарафи омӯзгори кафедраи ҳуқуқи маъмури ва фаъолияти маъмури лейтенанти калони милитсия Маруфзода М.М. бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, комплекси таълимӣ-методӣ аз фанни "Пешгирии зӯрварӣ дар оила" ба нашр расид.

Комплекси таълимӣ-методӣ аз маҷмӯаи модулҳои таълими мавзӯҳои мушаххас иборат буда, ба талаботи касбии кормандони ояндаи мақомоти хифзи ҳуқуқ, алаҳхусус хатмкунандагони факултети №4 мутобикат мекунад.

Ғайр аз ин, донишҳои назариявӣ, курси таълимии мазкур ба инкишофи малакаи касбӣ дахлат ба ҳаёти шахси қабрида, ки ба ниёзҳои асос ёфтааст, равона карда шудааст. Дар он масъалаҳои муҳими зӯрварӣ дар оила, қонунгузори байналмилалӣ ва миллии соҳаи муқовимат ба зӯрварӣ дар оила, раванди ошқоркунии қабридагони зӯрварӣ дар оила ва нақши мақомоти хифзи ҳуқуқ дар ин фаъолият ба пуррагӣ дарҷ гардидааст.

Фаҳмиши саҳеҳ ё худ дурустрафторӣ дар истифодабарии меъёрҳои ҳуқуқи ҷиноятӣ, маъмури, оилавӣ, граждани ва байналхалқӣ баҳри мубориза бар зидди зӯрварӣ дар оила дарҷ карда шудааст. Дарки таъсири зӯрварии оилавӣ ба қабрида ва инкишофи малақаҳои таҳассусии касбии дахлаткунӣ, ки аз рӯи талаби қабрида асос меёбад, ба пуррагӣ фаҳмонида шудааст.

Дар факултети №4 таҳти роҳбарии сардори он, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, полковники милитсия Одиназода А.Ш., маҷмӯаи мақолаҳои илмӣ аз тарафи профессорону омӯзгорон дар конференсияи байнидонишгоҳӣ бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 75-солагии Галаба дар Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар мавзӯи "Ҷанбаҳои иҷтимоӣ-равонӣ ва ҳуқуқи қарафтории ҷавонон дар ҷомеаи тағйирёбандаи Тоҷикистон ва масъалаҳои он" ба нашр расид.

Дар он сабабу шароитҳои шомилшавии ҷавонон ба ҳизбу ҳаракатҳои террористии ифротгарӣ ва роҳҳои пешгирии он аз лиҳози илмҳои ҳуқуқӣ ва ҷамъиятӣ инъикос ёфта, барои кормандони амалӣ, профессорон, омӯзгорон, унвонҷӯён ва курсантон барои пешбурди корҳои илмӣ, таълимӣ ва тарбиявӣ пешбинӣ гаштааст.

МУАССИС:

Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:
Раҳимзода Р.Ҳ.

Вазири корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шарифзода Ф.Р.

Сардори Академияи ВКД

Кабирзода Ч.Ҳ.

Муовини аввали сардори Академияи ВКД

Саидзода З.А.

Муовини сардори Академияи ВКД

Ализода А.Ш.

Муовини сардори Академияи ВКД

САРМУҲАРРИР: Умед Олим

СУРАТГИР: Шавкат Убайдуллоев

ТАРҶОҲ: Муҳаббат Рашидова

Барои истифодаи матолиби нашрияи "Набзи милитсия" нишон додани манбаъ ҳатмист.

Нашрия аксҳо ва бархе матолибро аз шабакаи ҷаҳонии Интернет истифода мебарад.

Аксҳо ва дастанависҳои ба идораи нашрия воридшуда ба муаллифон баргардонда намешаванд. Маводҳои дастанавис қабул карда намешаванд.

Нашрия дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №0383/рз аз 24 августи соли 2015 ба қайд гирифта шудааст.

НИШОНӢ:

734025, ш. Душанбе, кӯчаи Мاستонгулов, 3.

Телефонҳо:

226-60-43 (факс),
226-60-42, 226-60-60, 907-50-37-45

Нашрия дар чопхонаи «Мега-принт» аз чоп баромад.

Адади нашр: 500 нусха